

بررسی مهم‌ترین مسائل فرهنگی رژیم عبری در هفته‌ای که گذشت

لغو اپرا، مردم در خیابان و دیگر موارد!

محمدعلی زیدانبار

طی هفته گذشته، چند رویداد مهم فرهنگی در رژیم عبری برگزار شد؛ از جشنواره کمدی گرفته تا اعتراض به لغو ساخت برنامه ریزی شده یک اپرا، از نمایشگاه‌های هنری در حمایت از پایان اشغال و نسل‌کشی در غزه گرفته تا

ادامه تظاهرات ضد نتانیاهو و دار و دسته‌اش. تمام این مسائل مهم و خواندنی هستند اما راستش را بخواهید، هیچ‌کدام به اندازه یک صفحه کامل ظرفیت بررسی ندارند! به همین علت تصمیم گرفتیم این شماره را به مرور اجمالی مهم‌ترین اتفاقات رژیم صهیونی در هفته‌ای که گذشت اختصاص بدهیم.

جشنواره کمدی اسرائیل

در فاصله زمانی ۱۷ تا ۲۱ اوت ۲۰۲۵، جشنواره کمدی اسرائیل در تل‌آویو برگزار شد. این رویداد که چهارمین دوره خود را تجربه می‌کرد، با هدف ارائه لحظاتی از تفریح و سرگرمی در شرایط پرتنش کنونی برگزار شد و شامل اجراهای استندآپ، بداهه‌سازی و پنج نمایش تئاتری جدید بود که در تئاترها، کافه‌ها و فضاها باز شهر اجرا شد. یکی از نمایش‌های برجسته این دوره، «دونالد و عبدال» بود که با نگاهی طنزآمیز به روابط قدرت و تعامل‌های اجتماعی پرداخته بود. احتمالاً با وجود ادامه بحران‌ها و تنش‌های امنیتی در منطقه و پیامدهای تهاجم به غزه، جشنواره تلاش کند تا فضای فرهنگی و هنری را حفظ کرده و فرصتی برای مردمان رژیم عبری فراهم آورد تا کمی از آن حال و هوادور شوند. در عین حال، آثار هنری و اجرای برنامه‌ها بازتابی از شرایط اجتماعی و سیاسی موجود داشت و برخی هنرمندان به شیوه‌های مختلف به موضوعات مرتبط با بحران و تأثیرات آن بر جامعه اشاره کردند.

اعتراضات فرهنگی در پی لغو اجرای «توسکا» در تل‌آویو

در پی اعتراضات گسترده کارکنان، تولید برنامه ریزی شده اپرای «توسکا» در تل‌آویو توسط گروه باله و اپرای سلطنتی بریتانیا لغو شد. این تصمیم پس از آن اتخاذ شد که ۱۸۲ نفر از اعضای این گروه، شامل رقصندگان، نوازندگان، خوانندگان و کارکنان فنی، در نامه‌ای سرگشاده به مدیریت، از ارتباط با اپرای اسرائیل در شرایط جنگ غزه انتقاد کردند. آن‌ها در این نامه اسرائیل را مرتکب «نسل‌کشی» خوانده و خواستار قطع همکاری با نهادهایی شدند که «جنایت علیه بشریت» مرتکب می‌شوند. این اعتراضات به‌ویژه به دلیل حمایت اپرای اسرائیل از نیروهای نظامی اسرائیل، از جمله ارائه بلیت رایگان به سربازان، مورد توجه قرار گرفت. اعتراضات زمانی شدت گرفت که در ژوئیه ۲۰۲۵، یکی از هنرمندان این گروه، دنیل پری، در پایان اجرای «ایل تروواتوره» پرچم فلسطین را در صحنه به اهتزاز درآورد. مدیر اپرای سلطنتی، اولیور میرز، تلاش کرد پرچم را از دست او بگیرد که این اقدام با واکنش‌های منفی از سوی کارکنان مواجه شد. بسیاری از اعضای گروه این رفتار را نقض آزادی بیان و همبستگی با مردم فلسطین دانستند. در پی این تحولات، مدیر اجرایی گروه، الکس بیرد، با ابراز نگرانی از بحران غزه و تأثیر عاطفی آن بر جامعه هنری، اعلام کرد که تولید «توسکا» در تل‌آویو لغو شده است. او همچنین بر لزوم حفظ فضای هنری بی‌طرف و محترم برای همه دیدگاه‌ها تأکید کرد.

نمایشگاه‌های هنری در هفته‌ای که گذشت

در پی بحران‌های جاری در غزه، چندین نمایشگاه هنری در تل‌آویو برگزار شد که واکنش‌های متفاوتی را از سوی هنرمندان و مخاطبان برانگیخت. این رویدادها نمایانگر تنوع رویکردهای فرهنگی در مواجهه با بحران‌های

دلیل پری، در پایان اجرای «ایل تروواتوره» پرچم فلسطین را در صحنه به اهتزاز درآورد. مدیر اپرای سلطنتی، اولیور میرز، تلاش کرد پرچم را از دست او بگیرد.

گروگان‌های اسرائیلی برگزار شد. این حرکت اعتراضی که به‌ویژه از سوی خانواده‌های گروگان‌ها و فعالان صلح سازمان‌دهی شده بود، در بیش از ۳۰۰ شهر اسرائیل گسترش یافت و به گفته منابع مختلف، بیش از ۵۰۰ هزار نفر در تل‌آویو و بیش از یک میلیون نفر در سراسر کشور در آن شرکت کردند.

در تل‌آویو، تجمع‌کنندگان در میدان گروگان‌ها گرد هم آمدند و با در دست داشتن تصاویر گروگان‌ها و پرچم‌های زرد، خواستار توقف فوری جنگ و آغاز مذاکرات برای آزادی باقی‌مانده گروگان‌ها شدند. برخی از آزادشدگان سابق نیز در این تجمع حضور داشتند و بر لزوم راه‌حل‌های دیپلماتیک تأکید کردند. حتی به گزارش یورونیوز، برخی از راهپیمایان تصاویر کودکان فلسطینی کشته‌شده به علت قحطی عمدی را در دست داشتند؛ اتفاقی که همین یک سال پیش در سراسر رژیم اسرائیل غیرقابل باور به نظر می‌رسید.

در پی این اعتراضات، برخی هنرمندان و نهادهای فرهنگی نیز به حمایت از خواسته‌های معترضان پرداختند. برای مثال، همان‌طور که در همین گزارش ذکر شد، در موزه هنر تل‌آویو ویدئویی از می‌خوآل رووینر با عنوان Signaling بر روی نمای بیرونی موزه نمایش داده شد که بازتابی از احساسات عمومی نسبت به وضعیت انسانی در غزه بود و تلاش داشت پیامی انسانی و غیرخشونت‌آمیز منتقل کند.

با وجود این، واکنش‌های دولت اسرائیل به این اعتراضات عمدتاً منفی بود. نخست‌وزیر و مقامات ارشد دولت، معترضان را به همکاری با گروه‌های مسلح متهم کردند و بر ادامه عملیات نظامی تأکید داشتند؛ اقدامی که نشان‌دهنده تداوم تنش میان جامعه مدنی و تصمیم‌گیران سیاسی است. این اعتراضات و اعتصابات که در پی تصمیم دولت برای گسترش عملیات نظامی در غزه برگزار شد، تأثیرات فرهنگی و اجتماعی عمیقی بر جامعه اسرائیل داشت. به نظر می‌رسد این اقدام‌ها نشان‌دهنده تمایل بخش‌هایی از جامعه هنری به ایفای نقش فعال در مسائل انسانی و سیاسی و تلاش برای تغییر فضای سیاسی رژیم عبری باشد.

از سوی دیگر، البته هنرمندان بی‌شماری هنوز از جنایات رژیم اسرائیل در غزه حمایت می‌کنند. این امر نمایانگر آن است که بخشی از جامعه هنری رژیم نگاه مثبتی به اقدامات کنونی دولت عبری ندارد، هرچند این گروه همزمان با محدودیت‌ها و فشارهای سیاسی نیز مواجه است.

انسانی و سیاسی بودند. یکی از این نمایشگاه‌ها که در موزه هنر تل‌آویو برگزار شد، به عنوان نمادی از اعتراض به بحران انسانی در غزه و همچنین درخواست برای آزادی گروگان‌ها، با نمایش ویدئویی از می‌خوآل رووینر به نام Signaling همراه بود. این اثر که بر روی نمای بیرونی موزه نمایش داده شد، بازتابی از احساسات عمومی نسبت به وضعیت انسانی در غزه بود. مدیر موزه، تانیا کوئن-اوززلی، در این زمینه اظهار داشت که این موزه به عنوان یک نهاد فرهنگی موظف است واکنش‌های انسانی و غیرخشونت‌آمیز را در برابر بحران‌ها نشان دهد.

در سوی دیگر، برخی نمایشگاه‌ها رویکردی حمایتی داشتند. برای مثال، نمایشگاه سالانه هنر اسرائیلی در بانک هیوآلیم، با نمایش نزدیک به ۶۰۰ اثر هنری از هنرمندان شناخته‌شده و نوظهور، بر تاب‌آوری و قدرت اسرائیل پس از بحران‌های اخیر تأکید داشت. با وجود تنوع رویکردها، می‌توان گفت که این نمایشگاه‌ها بیشتر به بازتابی جهت‌گیری‌های سیاسی و ایدئولوژیک متمایل بودند تا بازتاب بی‌طرفانه و مستقل مسائل انسانی. برخی آثار به جای تمرکز بر نقد واقعیت‌های بحران و تبعات انسانی آن، بیشتر بر تقویت حسن افتخار و مشروعیت بخشی به سیاست‌های داخلی متمرکز بودند. این گرایش باعث شد که بخش قابل توجهی از فضای فرهنگی به جای ارائه تحلیلی انتقادی و واقع‌گرایانه، به بستری برای تبلیغ سیاسی تبدیل شود و از این منظر، عملکرد هنر در این زمینه نه به عنوان ابزار آگاهی‌بخشی یا اعتراض، بلکه به عنوان ابزار جهت‌گیری سیاسی مورد استفاده قرار گیرد.

برخی از راهپیمایان تصاویر کودکان فلسطینی کشته‌شده به علت قحطی عمدی را در دست داشتند؛ اتفاقی که همین یک سال پیش در سراسر رژیم اسرائیل غیرقابل باور به نظر می‌رسید

ادامه اعتراضات در رژیم عبری

در ۱۷ اوت ۲۰۲۵، تل‌آویو شاهد یکی از بزرگ‌ترین تظاهرات تاریخ معاصر خود بود که در اعتراض به ادامه جنگ در غزه و درخواست برای آزادی